

Memòria pública 2011

ÀREA DE LLUITA CONTRA LA POBRESA I L'EXCLUSIÓ SOCIAL

Les principals actuacions i, alhora, objectius d'aquesta àrea són:

- Facilitar l'accés als Serveis Socials a les persones sense recursos no empadronades a la ciutat.
- Cobrir les necessitats bàsiques de les persones més desfavorides: alimentació, allotjament, medicaments, higiene...
- Promoure la inserció social de persones en situació de sense llar.
- Facilitar aliments excedents de la Unió Europea, a famílies de la ciutat que tenen problemes econòmics.
- Acollir les persones en situació d'emergència social.
- Ordenar les actuacions de la ciutat en resposta a l'arribada de persones de fora durant la campanya fruitera de l'estiu.
- Promoure el treball en xarxa entre entitats i administracions en les accions que tenen com objectiu la inclusió social.

Despesa

Despesa Benestar Social	8.958.333,06
Despesa de l'Àrea de lluita contra la pobresa i l'exclusió social	1.230.849,69

ÀMBIT: ATENCIÓ SOCIAL I EDUCATIVA

1. Servei d'acollida, informació i atenció social.

Aquest és un servei professional que ofereix atenció social primària a les persones que estan de pas per la ciutat o que romanen a Lleida en situació de sense llar.

També duu a terme intervencions que promouen la inserció social de les persones sense llar arrelades a Lleida, i en fa el seguiment.

Els professionals d'aquest servei són els responsables de la gestió dels recursos propis i de les derivacions a altres recursos, que en un moment donat necessiti la persona, a excepció dels recursos de baixa exigència als quals, s'hi pot accedir sense cap requisit.

a. Servei d'Informació i acollida

Intervencions realitzades	32.177
Persones diferent acollides	2.415
Usuaris nous 2011	1.615

Perfil de les persones acollides

Homes: 91,1%	Dones: 8,9 %
Procedència:	
Lleida (capital)	3,91 %
Lleida (província)	0,95 %
Catalunya	9,50 %
Espanya	12,63 %
UE	15,68 %
Extracomunitaris	57,33 %

b. Servei d'atenció social

Intervencions realitzades	7.694
Persones diferents ateses	1.394

2. Educadors/es d'entorn per a persones sense llar

La intervenció dels educador cerca detectar i conèixer la situació de les persones en situació de sense llar que romanen a la ciutat i ajudar-les a iniciar processos de millora. Durant els mesos d'estiu es reforça la intervenció amb l'arribada dels temporers.

Nombre de persones ateses	117	
Intervencions en cases per enderroc i/o tapiat	Nº intervencions 4	Nº persones ateses 13

Perfils

Homes 90,5 %	Dones 9,5 %
--------------	-------------

Procedència

Epanyols 28,4 %	Comunitaris 17,2 %	Extracomunitaris 55,1 %
-----------------	--------------------	-------------------------

Persones amb les que s'ha elaborat un pla de millora	34	
Acompanyaments	N. acompanyaments: 107	N. persones: 54

La integració social de les persones sense llar requereix d'espais i activitats que els ajudin a recuperar les habilitats socials. Per aquest motiu s'han dut a terme activitats en grup que cerquen reforçar els processos de millora personal iniciats per aquestes persones.

Durant l'any s'han desenvolupat les següents activitats:

TALLERS MATINALS

ACTIVITATS: De dilluns a divendres d' 11:15h. A 13:00h.

- ALFABETITZACIÓ: Dimarts (1 voluntari gent gran)
- REVISTA: Dimarts i divendres.
- JOCS DE TAULA: Dilluns i dijous.
- TALLER DE LECTURA DE DIARIS: Dilluns i dimecres.
- Divendres, repàs a les activitats culturals i esportives del cap de setmana.

Mitja diària d'assistència: 5'5

TALLER TEATRE

És la segona edició del taller de teatre. Dins les activitats del 2011 es va organitzar la rua de Carnestoltes del Centre històric amb la participació de diferents entitats que treballen al barri (PROSEC, CIJCA, Espai Gairoles, SSAP de Tallada i Democràcia, Agrupa't i l'AAVV de l'Ereta).

La participació per part del grup de teatre ha estat de **18** persones.

També s'ha realitzat la gravació d'un vídeo com a cloenda del curs al juny de 2011. Actualment s'està realitzant l'editatge del mateix.

La participació per part del grup de teatre ha estat de **7** persones.

TALLER FOTOGRAFIA "FEM VISIBLE L'INVISIBLE 2a. Edició 2011".

Aquesta activitat està organitzada conjuntament amb el Centre d'art la Panera i cerca buscar mitjans d'expressió per part de les persones en situació de sense llar que permetin fer visible la seva situació i també les seves potencialitats. La participació en aquesta activitat ha estat de 8 persones.

Fruit d'aquesta activitat l'artista gràfic Edgar Dos Santos en col·laboració amb els professionals municipals, ha publicat la revista d'art "Trajectes de Retorn" on es recull el resultat d'aquesta experiència.

ÀMBIT: ATENCIÓ A LES NECESSITATS BÀSIQUES

1. Servei d'acolliment residencial d'urgència

Ofereix allotjament temporal, a les persones sense sostre de la ciutat, transeünts i temporers, així com a persones en situació d'emergència social.

També poden accedir a aquest servei persones que han iniciat un procés d'inclusió social, o que per problemes de salut necessiten ser acollides.

Allotjaments anuals	7.107
Mitja diària d'allotjaments	19,47
Persones diferents allotjades	1.273
Mitja d'allotjaments per persona	5,51

2. Servei de residència temporal per a persones adultes en situació de marginació.

Aquest servei ofereix allotjament, manutenció i atenció socioeducativa en 4 habitatges de característiques familiars, a persones que segueixen un pla específic d'inclusió social. L'objectiu del servei és ajudar les persona a recuperar les habilitats i els recursos necessaris per poder tornar a fer una vida autònoma.

N. de places disponibles	23
Allotjaments anuals	6.422
Mitja diària d'allotjaments	17,6
Persones diferents allotjades	49
Mitja d'allotjaments per persona	131,1 dies

També es disposa de 2 habitatges amb capacitat per a 4 persones cada un, adreçats a acollir famílies que s'han quedat en situació de sense sostre.

N. de places disponibles	8
Allotjaments anuals	1364
Mitja diària d'allotjaments	3,7
Persones diferents allotjades	27
Mitja d'allotjaments per persona	50,5 dies

3. Servei de menjador social

Aquest servei facilita àpats, a residents i transeünts, que no tenen cobertes les necessitats bàsiques d'alimentació.

El servei presenta dues modalitats:

a. Àpats calents:

S'ofereixen àpats calents, però de manera limitada i/o d'acord amb les indicacions dels Serveis Social:

Nombre d'àpats	36.444
Mitja d'àpats diaris entre dinars i sopars	99,85
Usuaris diferents	2.264
Mitja d'àpats per usuari	16,10

b. Bosses de menjar per a dinar i sopar:

Facilita els mínims alimentaris a persones sense recursos. És un servei de baixa exigència pel que no hi ha limitació en l'accés.

Total de bosses repartides	47.972
Mitja diària de bosses repartides (excepte juliol i agost que es contempla en el projecte d'atenció als temporers)	158,32

4. Servei d'atenció a les necessitats primàries

Servei que permet cobrir els mínims de subsistència a persones sense recursos. Inclou els següents apartats:

a. Serveis de dutxes:

Ofereix servei de dutxes i facilita material higiènic de dilluns a divendres, a les persones que no en disposen. Es un servei de baixa exigència pel que no hi ha limitació en l'accés. Els mesos de juliol i agost el servei es presta dins el projecte d'atenció als temporers, i funciona també en caps de setmana i festius

Total de serveis efectuats	8.688
Mitja mensual (excepte juliol i agost que es contempla en el projecte d'atenció als temporers)	868,8
Mitja diària (205 dies actiu)	42,38 serveis diaris

b. Servei de rober:

Facilita roba a persones en situació d'emergència social. Els mesos de juliol i agost el servei es presta dins el projecte d'atenció als temporers.

Total de peces de roba distribuïdes	1.033
Mitja mensual (excepte juliol i agost que es contempla en el projecte d'atenció als temporers)	103,3
Total d'usuaris del servei	313

c. Servei de rentadora

Renta la roba als usuaris que viuen al carrer o en pensions.

Total de serveis prestats	596
Mitja mensual	49
Mitja mensual d'usuaris del servei	41

d. Servei de Medicaments

Amb aquest servei es proporciona accés als medicaments, de forma gratuïta, a transeünts que pateixen alguna malaltia i a persones de Lleida en situacions de risc o d'emergència social. Aquesta prestació requereix de prescripció mèdica i de la derivació dels professionals de Serveis Social.

Receptes subvencionades	4.111
Usuaris diferents	524
N. medicaments per usuari	7,84
Cost anual	12.087,99 €
Cos mitja per persona	23,07 €

e. Servei de Transport

Aquest servei facilita bitllets als transeünts i a la gent de la ciutat que necessita desplaçar-se i no disposa de mitjans econòmics ni materials per fer-ho. Els bitllets es donen amb justificació i en situacions determinades: malaltia, processos judicials, ofertes de feina i altres tipus d'urgències.

L'accés a un bitllet no es justifica per si mateix, sinó que ha de formar part d'una atenció més genèrica.

Total de serveis prestats	188
Usuaris diferents	116

5. Distribució d'aliments de la Unió Europea

Amb aquest projecte es facilita aliments excedents de la UE a famílies de Lleida amb mancances econòmiques.

A més a més, aquests aliments serveixen per atendre diferents situacions d'emergència social com l'arribada de temporers sense recursos a la ciutat durant la campanya de la fruita.

Lots d'aliments repartits a famílies	3.785
Nombre de famílies beneficiades	2.315
Usuaris diferents	8.390
Usuaris projecte d'atenció als temporers	1.175
Kg d'aliments repartides	306.845 Kg

6. Suport a la resta d'equips d'atenció social municipals

L'Àrea de lluita contra la pobresa dona serveis a persones que han estat derivades per la resta d'oficines d'atenció social de la ciutat. El nombre de derivacions ateses durant l'any 2011 ha estat de 622.

Procedència	N. de derivacions
Zona 1	324
Zona 2	107
Zona 3	119
Zona 4	39
EAlA	33
Total	622

ÀMBIT: ACTUACIONS EN SITUACIONS ESPECIALS

1. Pla Iglú / Baixa exigència

Aquest pla és desenvolupat en col·laboració amb la Regidoria de Seguretat Ciutadana. El objectiu és evitar que el fred tingui repercussions greus en la salut de les persones en situació de sense sostre.

Durant els mesos d'hivern les persones en situació de sense sostre poden anar directament a l'allotjament on se les acull sense limitació de pernотacions.

Quan s'assoleix els 0°C. la Guardi Urbana revisa possibles espais al carrer on dormen persones en situació de sense sostre i els informa del projecte i ai és necessari els acompanya a l'allotjament.

Dades hivern 2010 - 2011

Total allotjaments	6.287
Total persones diferents allotjades	497
Màxim de persones allotjades en un dia	90
Màxim d'allotjaments realitzats per una persona	122

2. Atenció i acollida a les persones que arriben a Lleida durant la campanya de la fruita

L'arribada a l'estiu de moltes persones sense recursos que cerquen feina a la campanya de la fruita, fa necessari dur a terme un projecte específic per donar resposta humanitària i minimitzar l'impacte que produeix als diferents serveis, l'arribada de tantes persones.

El projecte s'articula a través de la Xarxa lleidatana d'entitats en lluita contra l'exclusió social amb la participació de l'Ajuntament de Lleida, el Departament Benestar Social i Família i el Departament d'Empresa i Ocupació de la Generalitat de Catalunya i les entitats Creu Roja de Lleida, Càritas Diocesana, Arrels – Sant Ignasi, ADRA, Associació Esclat i MPDL.

Per poder implementar aquest projecte és imprescindible la participació dels voluntaris i voluntàries de les diferents entitats que hi col·laboren.

Dades corresponents a l'estiu del 2011

Persones diferents ateses	1.175 persones
Bosses de menjar	9.604 bosses
Serveis de dutxes	6.469 serveis
Rober	717 serveis
Servei de perruqueria	98 serveis
Servei de consigna	2.436 serveis
Servei de bugaderia	674 persones ateses
Servei de medicaments	14 receptes costejades
Derivació a recursos sanitaris	25 persones derivades
Grups de persones que dormen al carrer amb les que hi ha hagut intervenció dels educadors	20 grups treballats
Voluntaris que hi han col·laborat	121 voluntaris

ÀMBIT: TREBALL EN XARXA

El treball en xarxa entre les entitats del tercer sector i l'administració, és fonamental a l'hora d'abastar i donar una resposta coordinada a les necessitats de les persones en risc d'exclusió. Per aquesta raó, l'Ajuntament de Lleida i les entitats de la ciutat que tenen com objectiu la inclusió social, col·laboren en l'anàlisi de l'exclusió social i en la realització de projectes comuns.

Aquesta col·laboració ha permès les següents accions:

a) Atenció a les persones sense recursos derivades per altres entitats.

En aquests casos els serveis de l'Àrea són un recurs pels serveis i entitats que treballen amb persones en situació d'exclusió social.

Procedència	N. de derivacions
CAP - Salut	8
Caritas	4
Creu Roja	18
Fundació Arrels – St. Ignasi	113
HSM - CASD	30
HSM - Servei de Psiquiatria	1
HUAV	4
UP – Pagesos Solidaris	6
Altres	9
Total	193

b) Subvencions a projectes d'entitats que treballen en l'àmbit de l'exclusió social per un total de 72.602,13 €

Convocatòria ordinària: Ajuts a projectes per a la inclusió de persones i col·lectius en situació de vulnerabilitat social, amb 13.009,13 €, a quatre projectes d'entitats que atenen a persones en greu situació d'exclusió.

Convocatòria extraordinària de concessió d'ajuts a les entitats socials per a la provisió de bens i serveis de primera necessitat, amb 34.093 €, a sis projectes.

Convocatòria adreçada a les entitats que han participat en el projecte "Atenció i acollida a les persones que arriben a Lleida durant la campanya de la fruita 2011", amb 12.000 € a tres entitats.

Subvenció nominativa: 13.500 € a una entitat

c) Cessió d'espais a entitats per ubicar serveis adreçats a persones en situació de sense llar.

Cessió del espai on s'ha ubicat el Centre Obert Arrels per a persones sense llar.

d) Implementació de projectes comuns

- **Atenció i acollida a les persones que arriben a Lleida durant la campanya de la fruita.**

- **Servei d'Intervenció en Salut Mental i Exclusió Social (SISMES)**

A finals de 2010 i fruit de la col·laboració entre el Servei de Psiquiatria, Salut Mental i Adicions i la Regidoria de Benestar Social i Ocupació, i a través de l'Institut de Recerca Biomèdica, es crea el Servei d'Intervenció en Salut Mental i Exclusió Social format per professionals de l'àmbit de la salut i professionals de l'àmbit social.

L'objectiu d'aquest equip és valorar la incidència de malaltia mental en les persones en situació de sense llar, tot cercant nous mecanismes que millorin l'atenció sanitària i social a aquestes persones.

Durant el 2011 s'ha dut a terme la primera part de la investigació. Les primeres dades es varen exposar al mes de novembre de 2011, en una jornada presentada a la Universitat de Medicina.

L' estudi ha inclòs una mostra de 76 persones en situació de sense llar a la ciutat de Lleida. L'anàlisi preliminar dels individus, ens mostra el següent perfil:

Home (88%), edat mitjana 41 anys (50% entre 34 i 49 anys), solter o separat (89%), immigrant (60%, dels quals 71% de països africans), analfabet o sense estudis primaris finalitzats o només estudis primaris (60%), sense feina (97.3%) des de fa més de 2 anys (71%) i sense ingressos mensuals (65%).

Pel que fa a la situació de sense llar, el perfil majoritari es correspon a una persona que no té sostre o vivenda (61%) o bé que la vivenda és insegura o inadequada (37%). Pel que fa al temps de duració de la situació de sense llar, aquest és superior a l'any en la majoria de casos (52%)

Pel que fa a la salut mental, el 47% dels individus de l'estudi tenen un trastorn mental sever, el 50% un trastorn per abús de substàncies tòxiques i el 29% ambdós alhora. D'altra banda en el 65% dels individus, la impressió clínica global és lleument, moderadament o marcadament malalt.

Al llarg de 2011 el projecte ha rebut els següents reconeixements:

- Primer Premi Ferran Salsas i Roig. Ajuntament de Rubí. Barcelona 2011.
- Finalistes Unió Catalana d'Hospitals 2011

Lleida, 15 de febrer de 2012

Joan Canut Roig
Cap UT Lluita contra la pobresa